Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 09.08.2016 § 265

HEL 2015-009757 T 11 01 05

Lausunto

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Käsittely

09.08.2016 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Leo Stranius: Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

29.09.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi
Eeva Pitkänen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 8.8.2016

HEL 2015-009757 T 11 01 05

Uudenmaan ELY-keskus 7.6.2016

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY-keskus on kirjeessään 7.6.2016 pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa Helsingin kaupungin rakennusviraston Östersundomin maa-aineshankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista 16.9.2016 mennessä. Hallintokeskus on pyytänyt kaupunkisuunnitteluvirastoa antamaan asiasta lausunnon 9.8.2016 mennessä.

Östersundomin maa-aineshankkeen ympäristövaikutusten arviointi

Östersundomin alueen rakentamiseen tarvitaan maa-aineksia, pääasiassa kiviainesjalosteita, noin 6 miljoonaa kuutiometriä. Toisaalta rakentamisessa muodostuu kaivumaita, joille tarvitaan välivarasto- ja loppusijoituspaikka. Loppusijoituspaikalle viedään sellaisia kaivumaita, joille ei voida osoittaa hyötykäyttökohdetta. Näitä arvioidaan muodostuvan Östersundomin alueelta noin 7 miljoonaa kuutiometriä. Tyypillisesti tällaisia maita ovat esimerkiksi savimaat.

Rakentamisen tukitoimintoja varten tarvitaan aluetta, jossa voidaan murskata louhetta, valmistaa asfalttia ja betonia sekä välivarastoida maa-aineksia. Lisäksi aluetta tarvitaan purkumateriaalien kuten betonin ja tiilien käsittelyyn, kantojen käsittelyyn sekä asfaltin ja betonin valmistusta varten.

Östersundomin maa-aineshankkeen tarkoituksena on mahdollistaa tilapäinen massojen välivarastointi ja esikäsittely Östersundomissa jätedirektiivin, jätelain etusijajärjestyksen sekä kaupungin valtuustostrategian mukaisesti.

Östersundomin maa-aineshankkeella pyritään luomaan hyvät edellytykset rakentamisen massatasapainolle ja ekotehokkuudelle. Massatasapainolla tarkoitetaan sitä, että maamassoja pyritään rakentamisen aikana hyödyntämään ja sijoittamaan Östersundomin yleiskaava-alueella siten, että sieltä lähtevät ja sinne tuotavat materiaalit sijaitsevat lähellä ylijäämämaiden syntypaikkaa ja kiviainesten käyttökohteita.

Hanke mahdollistaa kiviainesten pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen ottamisen sekä rakentamiseen kelpaamattomien kaivumaiden sijoittamisen hankealueella, joka sijaitsee lähellä näiden kaivumaiden syntypaikkaa ja kiviainesten käyttökohteita. Mahdollisuudet lyhyisiin, osittain molempiin suuntiin kuormaan siirtäviin kuljetuksiin, ovat sekä taloudellisesti että ympäristöllisesti järkeviä. Ne edistävät rakentamisen kustannusten pysymistä kohtuullisina ja samalla hillitsevät kuljetusten aiheuttamia päästöjä sekä vähentävät tieverkon kulumista. Lisäksi hankkeen tavoitteena on mahdollistaa alueelle muita kiviainesten ottamiseen ja ainesten käsittelyyn liittyviä toimintoja.

Tämä hanke ei koske rakentamisen yhteydessä tehtäviä työmaiden sisäisiä tai työmaiden välisiä massojen siirtoja.

Östersundomin yhteisessä yleiskaavaehdotuksessa 9.12.2014 on osoitettu hankkeelle kolme vaihtoehtoista sijaintipaikkaa.

- VE 1 Långkärrsberget
- VE 2 Hältingberget
- VE 3 Norrberget

Östersundomin maa-aines-YVA:ssa on tarkasteltu näiden hankevaihtoehtojen ympäristövaikutuksia sekä ns. nollavaihtoehtoa, jossa maa-ainesten otto, käsittely ja loppusijoitus tapahtuvat muualla kuin Östersundomin alueella.

Ympäristövaikutusten kokonaismerkittävyyden osalta selostuksessa todetaan, että 0-vaihtoehdon ympäristövaikutuksia ei ole tässä vaiheessa mahdollista arvioida liikennesuoritteita, liikenteen päästöjä, luonnonvaroja ja ilmastovaikutuksia lukuun ottamatta, koska maa-aineshankkeen tarkka sijainti ei ole tiedossa. Näin ollen ei voida arvioida esimerkiksi, millaisia luontoarvoja menetettäisiin, jos hanke toteutettaisiin jossain muualla kuin Östersundomin yleiskaava-alueella. On siten huomattava, että hankkeen toteuttaminen muualla ei välttämättä vähennä hankkeen haitallisia vaikutuksia, vaan ainakin osittain siirtää ne muualle.

Arvioinnin mukaan Östersundomin yleiskaava-alueen rakentamisesta aiheutuu samansuuntaisia negatiivisia ympäristövaikutuksia maa-aineshankkeeseen suunnitelluilla vaihtoehtoisilla sijaintipaikoilla, vaikka maa-aineshanketta ei alueella toteutettaisikaan. Tällöin ainoastaan hankkeen aiheuttamat positiiviset vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä luonnonvaroihin ja ilmastoon, jäävät toteutumatta.

Lausunto

Östersundomin yleiskaavoituksen yhteydessä on selvitetty mahdollisuuksia ekologisesti ja teknistaloudellisesti perustellulle tavalle järjestää rakentamisen aikana tapahtuva maa-ainesten kuljetus ja käsittely alueella siten, että tavoite massatasapainosta ja kiviaineshuollon omavaraisuudesta toteutuu. Selvitysten perusteella Östersundomin yleiskaavaehdotukseen 9.12.2014 on merkitty kolme vaihtoehtoista sijaintia alueille ylijäämämaiden loppusijoitukseen, massojen käsittelyyn sekä kiviaineshuoltoon liittyviä rakentamisen tukitoimintoja varten.

Östersundomin maa-aineshankkeen ympäristövaikutusten arviointi on tehty yhteistyössä Helsingin rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston kesken. Arviointi perustuu 9.12.2014 päivättyyn Östersundomin yleiskaavaehdotukseen, joka asetettiin nähtäville keväällä 2015.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että yleiskaavaehdotusta tullaan muuttamaan 9.12.2014 päivätystä versiosta. Muutoksista ei viraston näkemyksen mukaan kuitenkaan aiheudu merkittäviä muutoksia maa-aines-YVA:n lähtökohtiin, YVA:ssa esitettyihin massamäärien suuruusluokkiin eikä YVA:n tuloksiin.

Kaupunkisuunnitteluviraston tavoitteena on, että muutetussa kaavaehdotuksessa tullaan osoittamaan vain yksi kolmesta arvioinnin kohteena

olleista alueista maa-aineshankkeen edellyttämiä toimintoja varten. Päätöksen valittavasta kohteesta tekee kaupunginhallitus rakennusviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston esityksen perusteella.

Virasto katsoo, että mikään tarkastelluista kolmesta vaihtoehdoista ei arvioinnin perusteella ole selkeästi muita edullisempi tai epäedullisempi ympäristövaikutusten kannalta. Näin ollen yleiskaavaehdotuksessa esitettävän vaihtoehdon valintaan vaikuttaa myös vaihtoehtojen toiminnallinen ja taloudellinen vertailu.

Kaupunkisuunnitteluvirasto korostaa, että koska Östersundomin maa-aineshankkeen toteuttaminen on vahvasti sidottu Östersundomin alueen rakentamisen toteuttamiseen, tulisi hankkeen vaikutukset nähdä osana koko alueen rakentamisen vaikutuksia.

Kaupunkisuunnitteluvirasto katsoo, että kyseinen ympäristövaikutusten arviointi on asiantuntevasti laadittu ja että sen tulokset ovat hyvin perusteltuja.

Kaupunkisuunnitteluvirastolla ei ole muuta huomautettavaa Östersundomin maa-aineshankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostukseen.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 25.9.2015

Lisätiedot

Ilkka Laine, projektipäällikkö, puhelin: 310 37055
ilkka.laine(a)hel.fi
Pekka Leivo, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.10.2015 § 990

HEL 2015-009757 T 11 01 05

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Östersundomin maa-aineshankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että Östersundomin maa-aineshanke on kannatettava. Maa-ainesten paikallisella käsittelyllä ja sijoittamisella voidaan edistää resurssitehokkuutta ja tuottaa mahdollisimman vähän ilmastomuutosta edistäviä hiilidioksidipäästöjä. Arviointiohjelmassa on esitetty kattavasti ja paikoin yksityiskohtaisesti suunniteltu maa-aineshanke. Tarkasteltavia vaihtoehtoja voidaan pitää riittävinä ja valittuja alueita asianmukaisina. Hankealueiden nykytilakuvaukset ovat laadukkaita ja suunniteltu arviointi riittävä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi